

[Justitsministeren.]

disse tilfælde, og når jeg dernæst ikke har nævnt disse bestemmelser særlig i bestemmelsen om livsstraf i militær straffelov § 42 a, skyldes det, at grove tilfælde af disse forbrydelser normalt vil kunne rammes af straffebestemmelsen for drab eller forsøg derpå — som naturligvis er medtaget i den nævnte § 42 a.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på en gennemgang af de enkelte bestemmelser i lovforslaget, men skal tillade mig at henvise til den indgående gennemgang af disse ved min forgængers fremsættelse — folketings-tidenden 1949—50 sp. 4326 ff. Bemærkningerne til det da fremsatte forslag og den til grund derfor liggende betænkning fra embedsmandsudvalget skal jeg ligeledes henvise til.

Tildels med udgangspunkt i de udtalelser, der faldt under første behandling af forslaget i maj 1950, skal jeg blot fremsætte nogle spredte bemærkninger. Det er fra mange sider blevet fremhævet, at det her drejer sig om et område, på hvilket det er overordentlig vanskeligt at lovgive. Jeg er ganske enig heri og føler mig ikke overbevist om, at man med det foreliggende forslag overalt er nået frem til formuleringer, som man bør blive stående ved. Men jeg vil i denne forbindelse gerne pege på, at den tilsvarende lov, som er vedtaget i Norge, har karakter af en provisorisk revision „med sikte på å avhjelpe de mest åpenbare mangler i forræderilovgivningen for det tilfelle av at en plutselig skulle komme opp i en uforutsett situasjon“. Det er tanken, at der senere skal arbejdes videre med disse problemer i Norge. Også i Sverige foregår der efter rigsdagens henstilling stadig et arbejde på en forbedret affattelse af visse af de herhen hørende bestemmelser, som man har vedtaget, selvom man ikke fandt dem fuldt tilfredsstillende. På tilsvarende måde og af de grunde, som er anført i Norge, ville jeg anse det for ønskeligt, om man kunne gennemføre i hvert fald det væsentligste af de foreslåede bestemmelser, selvom det ikke under udvalgsarbejdet lykkes at nå til fuldt tilfredsstillende formuleringer på alle punkter.

Det har været anført mod forslaget, at bestemmelserne ikke kan anvendes efter deres hensigt, hvis landet bliver besat, og forskellige har givet udtryk for frygt for, at forslagets bestemmelser skulle kunne anvendes af besættelsesmagten eller i dens interesse. Det er naturligvis rigtigt, at det i tilfælde af en fjendtlig besættelse ikke vil være muligt, mens besættelsen står på, at

rejse straffesager og gennemføre dem til dom efter disse bestemmelser. Meningen med bestemmelserne er jo bl. a., at de skal kunne danne grundlag for det retsopgør, som følger efter en besættelse, med dem, der har ydet fjenden bistand ved råd eller dåd.

Frygten for, at disse bestemmelser i højere grad end de nugældende skulle kunne anvendes mod landets borgere af besættelsesmagten eller i dens interesse, deler jeg ikke, men den i forbindelse hermed stående problemkreds vil der formentlig blive anledning til at drøfte i et udvalg.

Det må erkendes, at afgrænsningen af det strafbares område i visse af forslagets bestemmelser er noget vagt. Det gælder således, når der i § 98 tales om den, der foretager en handling, der sigter til på anden ulovlig måde end ved magtanvendelse eller trusel derom at bringe den danske stat eller nogen del af denne under fremmed herredømme. Det er dog formentlig klart, at denne bestemmelse f. eks. ikke er til hinder for agitation for tilslutning til en bevægelse, der tilsigter på forfatningsmæssig måde under anvendelse af demokratiske metoder og ad den vej, forfatningen foreskriver, at opnå en frigørelse fra den danske stat. Noget sådant har aldrig været tilsigtet, og det ligger heller ikke i ordene eller bestemmelsen. Kun hvis formålet søges opnået på ulovlig måde, vil forholdet kunne henføres under bestemmelsen.

I § 103 har jeg påny erstattet udtrykket „navnlig“ med udtrykket „bl. a.“ forud for opregningen af eksempler på bistandsydelse til fjenden.

Bestemmelsen i § 105, stk. 4, om samarbejde med fjenden, medens egentlige krigshandlinger finder sted, er blevet kritiseret ved første behandling af det ærede medlem hr. Hans Hækkerup som ordfører for socialdemokratiet. Jeg har sympati for tanken om at udelade stk. 4 i § 105, og jeg vil gerne forhandle med udvalget derom. Også om § 103, stk. 2, nr. 5, §§ 110 g og 118 a, 101 og 129, der særlig har været fremhævet, er jeg naturligvis rede til at forhandle såvel som om forslagets øvrige bestemmelser.

Om § 101 vil jeg sige, at den måske ikke vil hindre overtrædelse, men den vil i hvert fald give grundlag for at søge opklaret, hvorvidt propagandaen finansieres af fremmed magt eller i dens interesse.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.